

Ái Chi Lăng - khu di tích lịch sử quốc gia

Ái Chi Lăng nằm cách Hà Nội khoảng 105 km, thuộc hai huyện Chi Lăng và Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn – là một thung lũng hẹp hình bầu dục nằm giữa hai dãy núi: phía Tây là núi đá Kai Kinh nằm bên dòng sông Thương và phía Đông là núi đất Bảo Đài – Thái Hòa.

Với địa thế hiểm yếu, Ái Chi Lăng được coi là bức tường thành của kinh thành Thăng Long trong việc chặn đứng các cuộc viễn chinh khét tiếng từ phương Bắc tràn xuống.

Lịch sử oai hùng của Ái Chi Lăng gắn với những hoạt động của các nhà quân sự thiên tài như Lý Thường Kiệt, Trần Quốc Tuấn và những thủ lĩnh tài năng của xứ Lạng: Phò mã Thân Cảnh Phúc, Thế Lộc, Hoàng Đại Huệ...

Vào những năm trước và sau công nguyên, Ái Chi Lăng đã gắn liền với sự nghiệp dựng nước, giữ nước của dân tộc và đấu tranh chống các triều đại phong kiến Trung Quốc xâm lược.

Năm 1077, sau khi được Thái úy Lý Thường Kiệt đích thân đến bàn bạc, chỉ đạo binh cơ, dựa vào chiến tuyến Quyết Lý và Giáp Khẩu (đứng lại Chi Lăng), phò mã Thân Cảnh Phúc và quân dân Lạng Sơn đã cùng quân đội nhà Lý đánh tan quân Tống xâm lược lần thứ hai.

Năm 1284, tướng Nguyên là Nghệ Nhuận khi qua Ái Chi Lăng đã bị phục binh nhà Trần chặn đánh bằng hổ bẫy ngựa và giết chết tại chỗ. Nhưng chiến công oanh liệt nhất là vào cuối năm 1427 khi cuộc kháng chiến chống quân Minh do Lê Lợi – Nguyễn

Di tích lịch sử Ái Chi Lăng

Ảnh: Tư liệu

Tượng đài các anh hùng tại Ái Chi Lăng

Ảnh: Tư liệu

Trãi lãnh đạo sắp bước vào giai đoạn kết thúc. Quân viện binh của nhà Minh do An Viễn hầu Liễu Thăng chỉ huy đã rơi vào ổ phục kích của tướng Lê Sát tại núi Mã Yên. Liễu Thăng bị chém bay đầu tại trận, đạo quân cứu viện tan vỡ hoàn toàn. Vương Thông ở thành Đông Quan hay tin chấp nhận đầu hàng. Đất nước sạch bóng quân thù.

Một dấu tích khác đáng ghi nhận tại Ái

Chi Lăng là nền Thành Chi Lăng được xây dựng vào thế kỷ 15. Phía Nam Ai có một khối đá có hình dáng giống một thanh kiếm khổng lồ gọi là Lê Tổ Kiếm (thanh kiếm của vua Lê Thái Tổ) và một tượng đá có hình dáng giống một người quỳ gối, cụt đầu gọi là Liễu Thăng Thạch (đá Liễu Thăng).

Cạnh Ai Chi Lăng còn có Quỷ Môn Quan. Theo sách “Vân đài loại ngữ” của Lê Quý Đôn, đời nhà Tấn (265-420) binh lính giặc qua đó bị giết nhiều nên mới có câu “Quỷ Môn Quan! Quỷ Môn Quan! Thập nhân khứ, nhất nhân hoàn” (Quỷ Môn Quan, Quỷ Môn Quan! Mười người đến chỉ một người trở về).

Thế kỷ 18, dưới thời Hoàng đế Quang Trung – một nhà quân sự thiên tài, Ai Chi Lăng lại một lần nữa cùng quân dân cả nước đánh tan tành quân xâm lược nhà Thanh... Vào các thế kỷ 19 và 20, Ai Chi Lăng lại chứng kiến những chiến công đánh Pháp, đuổi Nhật của quân dân ta.

Ngày nay, tại Ai Chi Lăng có Tượng đài kỷ niệm chiến thắng Chi Lăng và Khu Di tích lịch sử Chi Lăng bao gồm 52 điểm kéo dài gần 20km, phần lớn thuộc hai xã Chi Lăng và Quang Lang. Khu di tích này chủ yếu tái hiện lại chiến thắng Chi Lăng oai hùng năm 1427 và đã được Bộ Văn hóa Thông tin (nay là Bộ Văn hóa – Thể Thao và Du lịch) xếp hạng Di tích lịch sử Quốc gia. Ở Khu di tích lịch sử này còn có Bia Chiến thắng và Bảo tàng Chi Lăng được xây dựng vào năm 1982, nhân kỷ niệm 555 năm Chiến thắng Chi Lăng.

Đến thăm Chi Lăng, nhiều du khách trong và ngoài nước không chỉ được chiêm ngưỡng cảnh đẹp, địa thế hiểm trở với chiến lũy hình thang độc nhất trên thế giới mà còn cảm nhận được trí tuệ và lòng quả cảm của

dân tộc Việt Nam trong suốt mấy ngàn năm dựng nước và giữ nước. Một bài học lớn từ Ai Chi Lăng và cũng là nghệ thuật quân sự của cha ông ta chính là: “Lấy yếu thắng mạnh, lấy ít địch nhiều”.

(Ngọc Ánh. Tổng hợp tài liệu)

HỢP THƯ CỘNG TÁC VIÊN

Từ 01.06.2018 đến 01.07.2018, Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông đã nhận được bài của các chuyên gia, cộng tác viên về lĩnh vực Lý luận chính trị, Báo chí truyền thông và các ngành Khoa học xã hội và nhân văn:

Phạm Bá Nhiều, Đinh Thị Xuân Hòa, Đặng Công Thành, Nguyễn Thùy Vân Anh, Đinh Thị Thúy Hằng, Nguyễn Anh Hùng, Trần Thị Hời, Cao Văn Thống, Phạm Ngọc Trung, Nguyễn Thị Ngọc Hoa, Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Nguyễn Thành Luân - Nguyễn Đình Thái, Nghiêm Thị Châu Giang, Nguyễn Quang Bình, Bùi Thu Hương, Đỗ Đức Minh, Vilathong Sisanonh, Lê Thị Thu Hồng, Lê Thế Ý, Hồ Thị Nhâm, Vũ Thị Hòa, Nghiêm Thị Châu Giang, Phạm Văn Biền, Võ Thị Hoa, Nguyễn Thị Hồng Minh,...

Ban biên tập Tạp chí xin trân trọng cảm ơn và mong tiếp tục nhận được bài của quý vị cho số tháng 08.2018 với chủ đề hướng tới ngày kỷ niệm cách mạng tháng 8 năm 1945. Để thuận tiện trong khai thác, biên tập và sử dụng bài của Tòa soạn, Ban Biên tập Tạp chí đề nghị các tác giả tuân thủ chặt chẽ Thể lệ đăng bài của Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông (trên Tạp chí số tháng 7.2017).

BAN BIÊN TẬP